

oorgevoerd is
ctoren waarin
dien God het

h is trouwens
jke geslachts-
geestelijke en
ndts Francken
De sexualiteit
isme uit! Het
openbaart zich
toch ofschoon
kend kunnen
stemmen, die
t aanvaarden.
gument dat de
g uit elkaar
hamelijke ver-
baart in zijn
fluctuerende
essentieel ver-
immers ook
e een diepere
ls Dr Hirsch
bepaalde wijze
am, van deel
hap, van rela-
voort, een ge-
n onze eigen
r organismen
n organisatie
ere middelen,
lnu, wanneer
bepaald orga-
nen; de syn-
rden ervaren.
n soms maar
l is abso-

der sprekend
t uitgesproken
ijk en geeste-
nderscheiden!
dat de man
heeft sterker
lgroei en een
en sierlijker,
zicht, van na-
er kinderlijke
man, en heeft
lichaamsvor-
keld. Bij deze
hilen zijn er
o is b.v. het
n man groter
uw zijn rela-
nsvorm, met
het voorhoofd
ft een zwaar-
is in verhou-
volumineuzer

en inneming
zonder weer-
t geweest is",
k een uitdruk-
ren dag van
lijke daarvan,
ds het ergste
eefd, duidelijk
als we eens
eb nog nooit
de naam Ja-
dus eigenlijk
as niet te be-
eermalen met
len ondergang
geheele volk
ven stam was
Op dezelfde

ereerst om de
onden we de
laten, wijl we
ouden kunnen
ve is het ons
n vs 7 wordt
i, uit die be-
arin die ver-
an van vs 8:
ten dage der
eere der heit
et juk) van
(of: hun hals
en vreemden
dienen". Ge-
het juk der
an de onder-
gaat hier dus
ische balling-
juk der Chal-
Juda volgens
vrije zou wor-
zullen dienen
oning David,
komt er hier
n koning Da-
spreking van

dan bij den man, het ruggemerg van de vrouw is
iets langer dan van den man. Meer zal ik nu maar
niet noemen.

Deze lichamelijke verschillen zijn, gelijk ge be-
gript, terug te brengen tot een verschil in stof-
wisseling. Dit verschil in stofwisselingsprocessen
moet dan weer worden teruggebracht tot het essen-
tiële verschil in de z.g. „interne secretie", dus
de werking van schildklier, van geslachtsklieren,
hijner enz. Deze organen zijn anders in bouw en
functie bij man en vrouw, en dus openbaart zich
hier niet een gradueel maar een duidelijk onloochen-
baar kwalitatief verschil.

Al geeft dan ook alleen het licht der Openbaring
ons een volkomen veiligheid in de bepaling van de
positie der vrouw, de natuur wijst ons ook ter-
dege den juisten weg! Het is dan ook nooit mogelijk
de a-religieuze vrouwen-emancipatie in haar streven
naar gelijkmaking van man en vrouw te waar-
deeren.

Ik mag hier nog aan toe voegen dat de vrouw
over het algemeen een meer kinderlijk type be-
houdt. Haar lichamelijke groei komt spoediger tot
stilstand, terwijl ook haar geest jeugdiger blijft,
wellicht om daardoor des te beter berekend te zijn
voor den omgang met de aan haar zorg toever-
trouwde kinderen. Volgens Hugo Selheim zou het
langduriger jeugdig en kinderlijk blijven der vrouw
te verklaren zijn als een vorm van krachtsbesparing
voor eventueel moederschap. De wetenschap leert
ons nog een merkwaardig verschijnsel en wel dat
de vrouwen onderling niet zooveel verschillen als
de mannen. Vandaar dat schromelijk overdreven
en oneerbiedige woord van Max Nordau: „eine
Frau ist wie die andere; wer eine kennt, kennt mit
wenigen Ausnahmen alle!" Stanley Hall was daar-
om ook van oordeel dat men gemakkelijker een ziel-
kunde van de vrouw dan van den man kan schrij-
ven. Het individuele verschil is bij de mannen
dus groter, zowel lichamenlijk als geestelijk. De
man is ook meer geneigd tot anomalieën, abnor-
maliteiten en excessen, tot genealiteit en idiotie,
krankzinnigheid en misdadigheid, evenals bij hem
meer ontwikkelingsstoornissen voorkomen als links-
handigheid, kleurblindheid en albinisme.

Wie iets te zeggen heeft over het moeilijke vraag-
stuk van de positie der vrouw in onzen tijd, zal
deze aloude scherp omschreven gegevens der na-
tuur duidelijk in het oog dienen te vatten.

Hier liggen natuurlijke gegevens die voor ieder
duidelijk zijn en die niemand kan omgaan. In het
leven der vrouw openbaart zich, ook met name
in lichamenlijk opzicht, overduidelijk, dat zij een
voornamere rol bekleedt in de voortplanting van
ons geslacht. En wie de wereld gezond wil maken,
het culturele leven tot rijker en voller bloei wil
brengen, die zal moeten beginnen „met de waardig-
heid van vrouw en moeder, volgens de oorspron-
kelijke bedoeling van den Schepper en den eisch
der natuur, in eere te herstellen en te ver-
levendigen."

Hos. 3:5 hebben we gezien, dat de uitdrukking
dàar zeer goed van een aardsch vorst uit de dy-
nastie van David kan worden verstaan, en dat er
ook heel veel voor pleit dat ze dàar ook zoo moet
worden verstaan (zie Schets no. VII). Maar hier
zal toch wel aan den Messias te denken zijn. Men
leze slechts wat de profeet in 22:30 heeft aange-
kondigd, dat er niemand uit het zaad van koning
Jochin meer zou zitten op den troon van David
en heerschen zou in Juda. De profeet, die dat heeft
voorzegd, kan niet daarna nog van een toekomst
spreken waarin Juda tot den dienst van een aardsch
vorst uit Davids dynastie zou komen. We hebben
hier dus ongetwijfeld met eene profetie van den
Messias te doen. Bij Ezechiël vinden wij den Mes-
sias eveneens aangekondigd als „Gods knecht Da-
vid" (Ezech. 34:23; 37:24). Het is wel buiten-
gemeen eigenaardig, dat aan de profetie van de
verlossing uit Babel zoo ineens en zonder eenigen
overgang de aankondiging van den Messias ver-
bonden wordt; maar dit geeft nog aan niemand
het recht om de verlossing, waarvan in vs 7 b en 8
sprake is, niet van den terugkeer uit de Baby-
lonische ballingschap, maar van een terugkeer uit
een ongenoemde ballingschap in het laatste tijdvak
der wereldgeschiedenis te verstaan. Hoe weinig
men daartoe grond heeft, blijkt wel heel duidelijk
uit het tiende vers, waarin de profeet weer op
die verlossing terugkomt, en dan uitdrukkelijk
spreekt van den terugkeer van Jakobs zaad uit
het land hunner gevangenis. Het gebruik van dien
term zaad wijst op twee dingen: 1e. dat van
een onmiddellijken of althans zeer spoedigen terug-
keer geen sprake zal zijn; 2e. dat die terugkeer
echter ook niet langer wordt uitgesteld dan tot een
volgend geslacht, iets wat geheel overeenkomt met
den tijdsduur van 70 jaren voor het bestaan van
Babels macht. Nu zou iemand de tegenwerping
kunnen maken, dat zaad toch ook in algemeenen
zin kan gebruikt worden voor de zeer verre na-
komelingschap, tot vele eeuwen later; en die op-
merking zou ongetwijfeld op zijn plaats zijn, indien
hier sprake was van Jakobs zaad zonder meer.
Maar nu we hier naast elkander hebben de toe-
zegging aan Jakob van zijn terugkeer, en van
Jakobs zaad, kan dit niet anders worden verstaan
dan in dezen zin, dat de terugkeer van Jakob eerst

Want de vrouw is de draagster en opvoedster
van alle komende geslachten!

Daarom is het zoo noodig de aandacht te vesti-
gen op het wezensverschil van man en vrouw, ook
in lichamenlijk opzicht. Want God openbaart in
ieder afzonderlijken verschijningsvorm een be-
paalde wezenheid. Zoals de geweldige en duize-
lingwekkende grootheid der natuur een uitdruk-
king, een openbaring, een verschijningsvorm is van
de oneindigheid en almacht Gods, zoo ligt in al
het stoffelijk-verschijnende een eigen innerlijkheid
verborgen. De cultuur van onzen tijd is door zijn
geëvenaarde snelheid en stellig ook door de ont-
wrichtende invloeden van den verschrikkelijken
oorlog, die achter ons ligt, zeer arm aan idealisme
en alleen het idealisme heeft een fijner oog voor
symboliek. Voor de symboliek dus ook van het
stoffelijk geschapene als openbaring van het gees-
telijk geschapene! Zoo openbaart een bepaalde
levensovertuiging in het algemeen ook een bepaalde
levensgedraging. Het Feminisme toont in onzen tijd,
indien men het naar zijn gedragingen, zijn uitingen
moet beoordelen, geen specifiek vrouwelijk karak-
ter. Ik zeide het U reeds: het schijnt maar op één
ding gericht te zijn en dat is een algeheele gelijk-
heid aan den man!

Wat zal de Christelijke vrouwenbeweging hier-
tegen kunnen doen? Zij zal allereerst dit verstaan:
„Wie het Scheppingsverhaal van man en vrouw
met eenvoudige oogen leest, kent beter de psyche
der vrouw, begrijpt volmaakter haar positie en
roeping, vertrouwt sterker op haar macht en in-
vloed, dan duizend boeken ons kunnen leeren. En
de wetenschap en de geschiedenis en de onder-
vinding kunnen hier slechts verduidelijken en aan-
vullend werk verrichten".¹⁾

Gods openbaring alleen kan ons leiden op den
rechten weg!

Dr C. J. HONIG.

¹⁾ „Vrouw en Moeder". Uitg. L. C. G. Malmberg N.V.,
's-Hertogenbosch.

RONDOM HET ZAKENLEVEN

Financiële Economische Rubriek.

25 Mei 1931.

In onzen veelbewogen tijd is een veertiendaag-
sche verslag-periode te lang om niet de kans te
loopen, recente, doch reeds verouderde berichten
te publiceren. Vandaar dat wij slechts kort bij
het tegenvallende slot-dividend der Koninklijke Olie
willen stilstaan en ook en passim de debacle-uit-
keering van Philips willen vermelden, waar 6 pCt.
werd gedeclareerd tegen 21 pCt. over het vorige
jaar en waarbij met het oog op het preferente divi-

zal plaats hebben in zijn zaad, d.w.z. in het tweede
geslacht.

Aan de andere zijde geeft het noemen van den
Messias onmiddellijk na de belofte van de verlos-
sing uit Babel's macht evenmin aan iemand het
recht om de veronderstelling te opperen, dat de
profeet de komst van den Messias terstond na den
terugkeer uit Babel zou verwacht hebben. Wan-
neer de Messias komen zou, is den profeten on-
bekend geweest (1 Petrus 1:11), maar het is hun
toch wel geopenbaard, dat de dingen die op den
Messias betrekking hadden niet voor hun eigen tijd,
maar eerst voor de gemeente des Nieuwen Ver-
bonds moesten dienen, dat ze eerst bestemd waren
voor veel later komende geslachten (1 Petrus 1:12).
En daarom hebben wij het noemen van den Mes-
sias niet in chronologisch verband te brengen met
de profetie van de verlossing uit Babel. Er is alleen
dit zakelijk verband: de verlossing van het juk
der vreemde geweldenarij leidt tot de aankondiging
van den grooten Koning uit Davids huis, wiens juk
zacht en wiens last licht is. Daar blijft dan wel iets
opvallends in liggen; die beide aankondigingen
staan voor ons besef wel ietwat onsamenhangend
naast elkaar — maar zoo is nu eenmaal het ka-
rakter der profetische openbaring, en wij moeten
niet pogen de in tijd uiteenliggende toekomstbeel-
den, welke de profetie vlak naast elkaar geeft, nu
toch ook in den tijd met elkaar te verbinden, want
daardoor zullen we de juiste verhoudingen ver-
wringen.

Men heeft om deze verhoudingen aan te geven
wel eens gesproken van het perspectief in de
profetie. Maar dat is een geheel onjuiste termino-
logie. Perspectief doet ons juist de afstandverhou-
dingen kennen, terwijl de profetie de toekomstbeel-
den op zoodanige wijze naast elkaar zet, dat wij
geen afstand zien. De profetie doet ons veeleer
denken aan die naieve teekeningen, waarop alle
perspectief wordt gemist, en alle voorwerpen, om
het even of ze veraf of nabij gedacht moeten wor-
den, in hetzelfde vlak nevens elkaar worden ge-
plaatst. Maar er is toch wel afstand, en dat kunnen
wij door vergelijking van de verschillende profe-
tieën met elkander en vooral ook met de vervulling
met genoegzame zekerheid vaststellen.

Nog een enkel woord ten slotte over het laatste

dend nog het huidige niveau werd bereikt. Op het
moment zijn de balanscijfers van Philips nog niet
bekend gesteld, doch volgens onze informaties be-
hoefte dit geen angst te verwekken, daar een nieuwe
accountant langeren tijd noodig heeft om de feiten
te kunnen beoordelen. Het spreekt vanzelf, dat
een en ander niet nagelaten heeft de koersen der
betrokken fondsen te beïnvloeden, terwijl de ge-
heele beurs er flauw door werd gestemd, hetgeen
geaccentueerd werd door de stang dalende koer-
sen, welke Wallstreet uitzond.

Van het begin van deze rubriek af, hebben wij
steeds gehamerd op het betoonen van de noodige
voorzichtigheid en reserve ten opzichte van trans-
acties op de beurs. Wij baseerden dit advies op
de zekerheid, welke bij ons bestond, dat de de-
pressie grootere afmetingen zou aannemen en dat
wij helaas nog slechts in het begin der misère
stonden, omdat de periodieke evenwichtsverstoring,
die wij nog niet hebben weten te bannen, gepaard
ging met een verscherpt economischen strijd
tusschen de Europeesche grootmachten om de hege-
monie en het prestige.

Nu echter kunnen wij wat meer hoopvolle klan-
ken doen hooren.

Hiermede willen wij niet beweren, dat alle el-
lende geleden is, integendeel, de noodzakelijke sta-
bilität tusschen productie en consumptie is nog
niet verkregen, blijkende uit de steeds toenemende
voorraden der meeste stapelproducten, uit de da-
lende prijzen en uit de nog steeds slinkende winst-
marges. Aan den anderen kant zijn de tegenwer-
kende factoren met kracht aan het saneeringsproces
werkzaam. Noodzakelijke loonsverlagingen worden
onder protest doorgevoerd, terwijl de kostprijzen
alom worden verlaagd. Het is in dit verband ver-
heugend te zien, dat bijv. de rubber-maatschappijen
het product nu kunnen vervaardigen tegen prijzen
beneden de 20 ct. per halve K.G. liggende, wat
beduidend afsteekt bij die over vorige jaren. De
bedrijvigheid op bijna elk gebied is nog steeds
verminderend, hetgeen duidelijk gedemonstreerd
wordt in de staalindustrie aan de overzijde van
den Oceaan. De ijzer- en staalnijverheid is een vrij
zuiver registreerende barometer van het econo-
mische leven, omdat elke verbetering in de han-
delsactiviteit vrij spoedig resulteert in bestellingen
van deze primaire grondstoffen.

Men zal zich afvragen, waarop wij onze meening
baseeren, dat hoogst waarschijnlijk het ergste ge-
leden is. De kern van ons betoog ligt niet bij de
werking der periodieke crisis, want deze zal zich,
mits geen complicaties zich voordoen, zelf genezen
door het normale nivellatie-proces. Wij vinden ech-
ter het verlossende woord, door Henderson ter
Volkenbondsvergadering gesproken, de meest hoop-
volle aanwijzing voor een ophanden zijnde kente-
ring van het tegenwerkende getij! Met angstige
harten hebben de meesten van ons de beraadsla-
gingen te Genève tegemoetgezien, alwaar de tol-
unie tusschen Duitschland en Oostenrijk zeer ge-

vers (vs 11). Dit biedt de zekerheid van de
vervulling. De aangekondigde verlossing toch heeft
haar waarborg en onderpand in God zelf. Hij is
met zijn volk, en al gaat dat volk nu door een
ontzettend gericht heen, Hij maakt daarmee geen
voleinding (geen effen rekening; weer dezelfde
uitdrukking als die we reeds vonden in Jer. 4:27;
5:10, 18). Voleinding maakt God wel met de hei-
densche volken die door Hem gebruikt worden
als instrumenten zijner gramschap; want zij voeren
wel zijn raad uit, maar niet om Godswil, zij zoeken
slechts zichzelf en als ze Israël opslokken doen
ze dat louter uit motieven van machtswellust en
wreeddaardige geweldenarij. Daarom zijn die heiden-
sche volken op hun beurt eveneens strafwaardig;
en met hen wordt dan de rekening volkomen ver-
effend: in den vuurgloed van Gods toorn gaan ze
geheel te gronde. Heel anders echter staat het met
Israël: omdat het Gods volk is, en de Heere zich-
zelf door een bijzonderen band aan dat volk ver-
bonden heeft, zal het, ook al komt het in het ge-
richt, niet ondergaan, maar blijven bestaan en
straks weer de verlossing deelachtig worden. Met
eene zeer menschvormige wijze van spreken wordt
dat aldus uitgedrukt, dat God het zal kastijden
„naar recht", al zal Hij het zeker niet geheel vrijuit
laten gaan. „Naar recht" — daaraan ligt deze
voorstelling ten grondslag: dat God zijn toorn niet
onbeteugeld laat gaan, maar slechts in zooverre
straft, als noodig is om aan het geschonden recht
te voldoen. Het is duidelijk, dat daarbij niet van
een werkelijk straffen „naar recht" sprake is; want
dan zou Juda na zijn zware zonde wel aan alge-
heele vernietiging moeten worden prijsgegeven.
Maar zooals een vader zijn zoon, dien hij liefheeft,
niet in onbegrensde woede te lijf gaat, doch alleen
kastijdt zooveel als naar den eisch van het recht
noodzakelijk is — zoo is er ook in den toorn Gods
over zijn volk matiging en tempering, waardoor dat
volk niet te niet gaat. Onze Statenvertaling heeft:
„kastijden met mate", wat wel niet de juiste ver-
taling is, maar toch de bedoeling niet onjuist
weergeeft.

G. CH. AALDERS.